

UNIVERZITA KARLOVA I. lékařská fakulta

Posudek oponenta bakalářské práce

Název bakalářské práce Alternativní způsoby stravování a postoj k nim v laické veřejnosti

Název bakalářské práce v anglickém jazyce Alternative ways of eating and attitude to them in the general public

Autor práce Aneta Kovačičová

Název studijního oboru Specializace ve zdravotnictví: **Nutriční terapeut**

Forma studia **prezenční**

Vedoucí práce PhDr. Tamara Starnovská pracoviště

Oponent práce Ing. Mgr. Veronika Pourová pracoviště Nutriční poradna Ne hlad

Akademický rok 2020/2021

Hodnotící kritéria závěrečných prací

Závěrečné práce jsou hodnoceny slovně, počtem bodů a navrženým klasifikačním stupněm. Oba hodnotitelé (vedoucí i oponent) vypracují posudek, jehož součástí je bodové hodnocení jednotlivých aspektů práce (v daném bodovém rozpětí a struktuře), návrh klasifikačního stupně a jeho slovní zdůvodnění. Součástí posudku bývají také doporučené otázky k obhajobě.

Bodové rozpětí pro jednotlivé klasifikační stupně je pouze doporučené, hodnotitel se od něj může v odůvodněných případech odklonit (vysoký odborný či společenský přínos práce může převážit drobné nedostatky, anebo naopak zásadní pochybení v klíčovém aspektu může být natolik závažné, že práce není doporučena k obhajobě i přes jiné nesporné kvality).

Klasifikace navržená v posudcích není pro zkušební komisi Státních závěrečných zkoušek závazná, ta k posudkům sice přihlíží, ale rozhoduje se na základě průběhu obhajoby a vlastního uvážení. I v případě jednoho či obou nedoporučujících posudků může student závěrečnou práci před komisí obhajovat.

Hodnocení jednotlivých aspektů teoretické a výzkumné práce

Hodnocená položka	Úroveň a charakteristika položky a odpovídající počet přidělených bodů	Počet bodů
<p>Abstrakt</p> <ul style="list-style-type: none"> Obsahuje abstrakt všechny klíčové části (výchozí, cíle, výzkumné otázky či hypotézy, použité metody, hlavní výsledky a jejich implikace)? Koresponduje abstrakt s obsahem práce? Má abstrakt přiměřený rozsah? <p>(0-5 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatečná úroveň – abstrakt postrádá jasné sdělení Dobrá úroveň – abstrakt je neúplný nebo v něm chybí jedna či více klíčových částí nebo není konzistentní s cílem, strukturou práce či diskutovanými poznatky Velmi dobrá úroveň – abstrakt obsahuje všechny položky, ale: jeho vypovídací hodnota je slabá, je příliš dlouhý, je matoucí Výborná úroveň – kvalitně zpracovaný stručný souhrn obsahující všechny klíčové informace 	5
<p>Abstrakt (slovní hodnocení)</p> <p>V pořádku</p>		
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury</p> <ul style="list-style-type: none"> Je zdůvodnění práce uvedené v úvodu logické? Je popsána metoda rešerše? Byla zvolena adekvátní literatura a je její záběr vzhledem k tématu dostatečný/úplný? Je zvolená literatura aktuální? Jsou využívány přednostně primární zdroje? Je použitá literatura řádně citována? Je použitá argumentace prezentována standardním způsobem? Byl dosavadní výzkum podroben kritice? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatečná úroveň – odůvodnění nebo rešerše chybí, význam/přínos práce je pochybný, neposkytuje odpovídající oporu pro tvrzení autora, chybí přehled předešlých výzkumů a/nebo nekriticky přejat, reference na práci jiných autorů je nepřiměřená Dobrá úroveň – pro zpracování diskutovaného tématu byla vybrána adekvátní odborná literatura. V práci je referováno k odpovídající empirické nebo teoretické bázi. Byla provedena rešerše předešlých výzkumů (ale jenom nebo v převážné míře českých), na něž je v práci správně referováno Velmi dobrá úroveň – byla zvolena a je podrobně diskutována adekvátní odborná literatura k tématu. Popis základních pramenů nebo teoretického rámce je na standardní dobré úrovni a zohledňuje i práce zahraničních autorů Výborná úroveň – význam a praktické implikace práce jsou dobře definovány. Teoretický nebo empirický základ je dobře popsán včetně práce zahraničních autorů a v práci diskutován. Je předložen odpovídající a kritický přehled dosavadních výzkumů, který odpovídajícím způsobem interpretuje současné poznatky a kontroverze v oboru. Argumentace použitá v práci může být inovativní a pro obor přínosná 	13
<p>Odůvodnění a rešerše odborné literatury (slovní hodnocení)</p> <p>U literatury by bylo vhodné uvést větší množství primárních zdrojů, chybí i kritické zhodnocení dosavadních poznatků či některých doporučení.</p>		
<p>Použití metody a logika struktury práce</p> <ul style="list-style-type: none"> Jsou jasné stanoveny a zdůvodněny cíle práce, výzkumné otázky či hypotézy? 	<ul style="list-style-type: none"> Nedostatečná úroveň – výrazné problémy ve výběru nebo popisu jedné nebo více částí práce, zvolené metody neodpovídají cílům, otázkám či hypotézám Dobrá úroveň – základní části práce jsou popsány na dostatečné úrovni a umožňují porozumět použitým metodám a postupům 	15

<ul style="list-style-type: none"> ▪ Je zdůvodněna volba použitých metod (rozsah a metoda výběru vzorku, tvorba, zpracování a analýza dat)? ▪ Jsou všechny použité metody a postupy dobře a podrobně popsány, umožňuje popis replikaci? ▪ Byla věnována pozornost reliabilitě a validitě dat? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Velmi dobrá úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a odpovídají současné vědecké praxi ▪ Výborná úroveň – všechny použité klíčové metody a postupy jsou podrobně popsány a splňují nároky na vědeckou práci, mohou být inovativní a pro obor přínosné 	
<p>Použité metody a logika struktury práce (slovní hodnocení)</p> <p>Hypotézy v práci chybí, jinak v pořádku.</p>		
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Odpovídají všechny uvedené informace soudobému stavu poznání? ▪ Neobsahuje práce zavádějící, či dokonce demagogická tvrzení a polopravdy? ▪ Jsou závěry prezentovány srozumitelně? ▪ Jsou prezentovány všechny relevantní poznatky? ▪ Byly vzaty v potaz silné i slabé stránky práce? ▪ Jsou závěry korektní? ▪ Byly vzaty v úvahu alternativní vysvětlení? ▪ Jsou závěry diskutovány v kontextu soudobého výzkumu? ▪ Jsou učiněna doporučení pro další výzkum nebo opatření? <p>(0-20 bodů)</p>	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – výrazné problémy s prezentací nebo s interpretací výsledků ▪ Dobrá úroveň – prezentované výsledky jsou vnitřně konzistentní. Některé interpretace výsledků jsou přiměřené. Práce zmiňuje některé z jejích hlavních slabých a silných stránek ▪ Velmi dobrá úroveň – výsledky jsou srozumitelně prezentovány a jeví se jako správné. Interpretace výsledků jsou přiměřené. Slabé a silné stránky práce jsou diskutovány včetně implikací pro interpretace poznatků. Práce demonstruje porozumění implikacím diskutovaných poznatků pro další výzkum nebo opatření ▪ Výborná úroveň – výsledky prezentovány srozumitelně a jeví se jako správné. Správná interpretace výsledků je provedena s kritickým zohledněním možných alternativních vysvětlení. Jsou diskutovány slabé i silné stránky práce včetně implikací pro interpretace poznatků. Výsledky jsou diskutovány v kontextu dalších výzkumů a zdůrazňují přínos k rozvoji vědomostí (nebo vývoji nových technik a postupů). Jsou učiněna jasná a odpovídající doporučení pro další výzkum nebo opatření 	<p>15</p>
<p>Zpracování tématu a interpretace získaných poznatků (slovní hodnocení)</p> <p>Bylo by vhodné doladit citace (jsou uvedeny jako součást věty, měly by být po tečce) a více představit, jak by mohl být výzkum příště proveden tak, aby měl lepší vypovídající hodnotu o celé společnosti.</p>		
<p>Etické aspekty práce</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Byly vzaty v úvahu etické otázky související s tématem práce a realizací výzkumu? ▪ Nedošlo k ohrožení zájmů účastníků výzkumu? ▪ Jsou diskutovány etické konflikty výzkumné činnosti? ▪ Byla respektována pravidla publikační etiky? ▪ Jaký byl výsledek shody v systém pro odhalování plagiátů (Thesis)? 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – etické otázky jsou opominuty, etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů nejsou respektována nebo jsou nedostatečně ošetřena ▪ Dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu, nicméně z etického hlediska vykazuje nedostatky, které ale nejsou zásadního charakteru ▪ Velmi dobrá úroveň – práce diskutuje etická pravidla a ošetřuje zájmy účastníků výzkumu ▪ Výborná úroveň – etická pravidla výzkumu a ochrana osobních údajů jsou dostatečně ošetřeny. Jsou diskutovány všechny etické konflikty výzkumné činnosti. Autor bere v potaz společensko-kulturní dopad práce 	<p>10</p>

(0-10 bodů)		
Etické aspekty práce (slovní hodnocení)		
V pořádku.		
Odborný a společenský přínos <ul style="list-style-type: none"> ▪ Pojednává práce aktuální/praktický problém? ▪ Je práce přínosná z hlediska oboru? (0-10 bodů)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – práce se nezabývá společensky aktuálním nebo praktickým problémem ▪ Dobrá úroveň – práce pojednává alespoň částečně aktuální nebo praktický problém v kontextu oboru ▪ Velmi dobrá úroveň – práce pojednává aktuální a praktický problém v kontextu oboru ▪ Výborná úroveň – práce je originální a přínosná pro rozvoj oboru, zabývá se významným společenským problémem 	8
Odborný a společenský přínos (slovní hodnocení)		
<p>V bakalářské práci je zpracováno aktuální téma, cením tedy jeho výběr a zájem o jednotlivé výživové směry, s nimiž se nutriční terapeut v praxi setkává. Teoretická část slouží jako přehled výživových doporučení, nicméně daly by se rozvést některé doporučení podrobněji a zmínit aktuální výzkumy např. o doporučeném o příjmu masa nebo vlivu uzenin na zdraví. Ocenila bych také rozvedení a podložení studii těchto bodů, se kterými alternativní výživové směry polemizují – např. ve veganských komunitách se objevuje tvrzení, že mléčné výrobky odvádějí. Tím by se práce stala o něco více inovativní, protože by přinesla také přehled a objasnění některých výživových mýtů, které nutriční terapeut v praxi musí často objasňovat. Také by Vám pomohla v budoucnu s argumentací.</p>		
Formální úroveň práce <ul style="list-style-type: none"> ▪ Obsahuje práce všechny klíčové části? ▪ Má práce dostatečný či přiměřený rozsah? ▪ Je práce logicky uspořádána? ▪ Je práce z formálního hlediska bez chyb? ▪ Má práce dobrou jazykovou úroveň? ▪ Jsou soustavně používány zavedené zkratky? (0-15 bodů)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Nedostatečná úroveň – práce není na odpovídající úrovni zpracována a vnitřně uspořádána, např. chybí některá z jejích klíčových částí, neodpovídá rozsahem požadavkům či je nelogicky uspořádána ▪ Dobrá úroveň – text je z hlediska obsahového i formálního bez zásadních pochybení, práce je úplná a má jasnou strukturu ▪ Velmi dobrá úroveň – práce je zpracována na velmi dobré úrovni, text je vhodně členěn a jsou dodrženy všechny zásady logické i formální strukturace textu ▪ Výborná úroveň – práce je napsána na vysoké akademické úrovni 	14
Formální úroveň práce (slovní hodnocení)		
<p>Bylo by vhodné zařazení hypotéz na začátek praktické části a přehled, jak je na tom ČR s konzumací např. masa, luštěnin apod., a zda má tedy smysl se některými alternativními směry inspirovat. Jazyk i logické uspořádání jsou v pořádku.</p>		

Doporučená klasifikace práce podle bodového ohodnocení

Doporučený klasifikační stupeň	Bodové rozpětí pro bakalářské práce
Výborně	100–81
Velmi dobře	80–61
Dobře	60–41

Práci klasifikuji stupněm: **Výborně**

Slovní zdůvodnění navrhovaného klasifikačního stupně¹:

Vychází ze zhodnocení jednotlivých aspektů práce:

V bakalářské práci je zpracováno aktuální téma, cením tedy jeho výběr a zájem o jednotlivé výživové směry, s nimiž se nutriční terapeut v praxi setkává. Teoretická část slouží jako přehled výživových doporučení, nicméně daly by se rozvést některé doporučení podrobněji a zmínit aktuální výzkumy např. o doporučeném o příjmu masa nebo vlivu uzenin na zdraví. Ocenila bych také rozvedení a podložení studiemi těch bodů, se kterými alternativní výživové směry polemizují – např. ve veganských komunitách se objevuje tvrzení, že mléčné výrobky odvápnují. Tím by se práce stala o něco více inovativní, protože by přinesla také přehled a objasnění některých výživových mýtů, které nutriční terapeut v praxi musí často objasňovat. Také by Vám pomohla v budoucnu s argumentací.

Vhodná by byla větší práce s primárními zdroji, kritické zhodnocení některých doporučení, doladění citací a tvorba hypotéz v praktické části.

Konkrétní připomínky:

Str. 20: Uvádíte, že dnes není tak běžné stravovat se alternativně z náboženských důvodů jako dřív – toto tvrzení by se mohlo lišit v závislosti na části světa, o které mluvíme.

Str. 23: Uvádíte mezi negativy racionální stravy příjem živočišných bílkovin, u negativ vegetariánství je pak uvedeno jako negativum příjem rostlinných bílkovin, bylo by vhodné jednotlivá tvrzení podložit a objasnit, jak to s příjmem kterých bílkovin je a proč mohou mít pozitivní/negativní vliv.

I přes připomínky, které k práci mám, vychází bodové ohodnocení na A.

Práci doporučuji k obhajobě

Otázky a připomínky k obhajobě práce:

Str. 26: Je mezi nedoporučenými potravinami dělené stravy některá, jejíž absence v jídelníčku by mohla mít negativní efekt na zdraví a jaký?

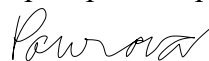
Str. 31: Odpovídá zjištěný příjem alkoholu průměrné spotřebě alkoholu v ČR?

Str. 43: Uvádíte konzumaci jídla z fastfoodu jako čistě negativní. Znáte i fastfood, v jehož nabídce si lze zdravě vybrat? Našla byste něco, co byste klientovi, který se chce stravovat zdravě nebo zhubnout, doporučila? Vnímáte určitý trend v nabídce fastfoodů s rostoucí popularitou zdravé výživy i alternativních výživových směrů? Mrkněte na nabídku a vyberte, co se Vám bude zdát vhodné zařadit např. na rychlý oběd či večeři.

Veganské komunity často tvrdí, že mléčné výrobky odvápnují, protože v USA je vysoký výskyt osteoporózy i vysoká konzumace mléčných výrobků. Můžeme tato tvrzení dávat do souvislosti? Co ještě by mohlo způsobovat vysoký výskyt osteoporózy v USA?

Místo a datum vypracování posudku
24. 8. 2021, Albrechtice v Jizerských horách

Podpis oponenta práce

¹ V případě hodnocení stupněm neprospěl/a uvést hlavní nedostatky práce a zdůvodnění tohoto rozhodnutí.